

disputants-חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום והזרה- central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה-story	מיימרא-statement ♣ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof
מקרא-key:	

ברכות-כיצד מברכין		Talmud Navigator											
מיימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב
הסבו - אחד מברך.													■
לא שנו אלא פת דבעי הסבה, אבל יין לא בעי הסבה.	רב:												◇
אפילו יין נמי בעי הסבה.	רבי יוחנן:												◇
לא שנו אלא פת - דמהניא ליה הסבה, אבל יין - לא מהניא ליה הסבה.	איכא דאמרי, אמר רב:												◇
אפילו יין נמי מהניא ליה הסבה.	רבי יוחנן:												◇
כיצד סדר הסבה? אורחין נכנסין ויושבין על גבי ספסלין ועל גבי תדראות עד שיכנסו כולם. הביאו להם מים כל אחד ואחד נוטל ידו אחת, בא להם יין - כל אחד ואחד מברך לעצמו עלו והסבו ובא להם מים, אף על פי שכל אחד ואחד נוטל ידו אחת - חוזר ונוטל שתי ידיו. בא להם יין, אף על פי שכל אחד ואחד ברך לעצמו - אחד מברך לכולם.	מיתבי:												◇
להאיך לישנא דאמר רב: לא שנו אלא פת דבעי הסבה, אבל יין לא בעי הסבה - קשיא רישא													ז
שאני אורחין דדעתיהו למיעקר.													!
ולהאיך לישנא דאמר רב: לא שנו אלא פת דמהניא ליה הסבה, אבל יין לא מהניא ליה הסבה - קשיא סיפא													ז
שאני התם, דמגו דקא מהניא ליה הסבה לפת, מהניא ליה הסבה ליין.													!
בא להם יין בתוך המזון.													■
מפני מה אמרו בא להם יין בתוך המזון - כל אחד ואחד מברך לעצמו, לאחר המזון - אחד מברך לכולם?	שאלו את בן זומא:												^
הואיל ואין בית הבליעה פנוי.	אמר להם: [בן זומא]												!
והוא אומר על המוגמר כו'.													■
מדקתני והוא אומר על המוגמר - מכלל דאיכא עדיף מיניה.													■
מסייע ליה לרב													■
הנוטל ידיו תחלה באחרונה - הוא מזומן לברכה.	דאמר רב חייה בר אשי אמר רב:												◇
רב ורבי חייה הוו יתבי קמיה דרבי בסעודתא.													○
אמר ליה רבי לרב: קום משי ידך	[רבי]												○
חזייה דהוה מרתת	[אבי חייה לרב]												○
אמר ליה רבי חייה: בר פחתך עיין בברכת מזונא קאמר לך.	[רבי חייה]												○
מאימתי מברכין על הריח - משתעלה תמרתו.	רבי זירא אמר רבא בר ירמיה:												■
והא לא קא ארץ	רבי זירא לרבא בר ירמיה:												ז
ולטעמיך המוציא לחם מן הארץ דמברך - והא לא אכל אלא - דעתיה למיכל, הכא נמי דעתיה לארוחי.	אמר ליה: [רבא בר ירמיה]												!
כל המוגמרות מברכין עליהן בורא עצי בשמים, חוץ ממושק שמן חיה הוא, שמברכין עליו בורא מיני בשמים.	רבי חייה בריה דאבא בר נחמני אמר רב חסדא אמר רב, ואמרי לה אמר רב חסדא אמר זעירי:												■
אין מברכין בורא עצי בשמים אלא על אפרסמון של בית רבי, ועל אפרסמון של בית קיסר, ועל ההדס שבכל מקום	מיתבי:												ז
תיובתא.													■
האי משחא דאפרסמון מאי מברכין עלויה?	רב חסדא לרב יצחק:												^

disputants- חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום והזרה- central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה- story	מימרא- statement ? קושיא- challenge ^ שאלה- question ! תירוץ- answer ראיה- proof
מקרא- key:	

ברכות- כיצד מברכין		Talmud Navigator										
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
בורא שמן ארצנו.	אמר ליה [רב יצחק], הכי אמר רב יהודה:											!
בר מיניה דרבי יהודה דחביבא ליה ארין ישראל, לכולי עלמא מאי?	אמר ליה: [רב חסדא]											■
בורא שמן ערב.	אמר ליה: [רב יצחק] הכי אמר רבי יוחנן:											!
האי כשרתא מברכין עלויה בורא עצי בשמים, אבל משחא כבישא - לא	רב אדא בר אבהו:											◆
אפילו משחא כבישא, אבל משחא טחינא - לא	רב כהנא:											◆
אפילו משחא טחינא.	נהרדעי אמרי:											◆
האי סמלק מברכין עלויה בורא עצי בשמים.	רב גידל אמר רב:											◆
הני חלפי דימא מברכין עלייהו בורא עצי בשמים.	רב הננאל אמר רב:											◆
מאי קראה - ('יהושע ב') והיא העלתם הגגה ותטמנם בפשתי העץ.	מר זוטרא:											■
האי נרקום דגינוניא מברכין עלויה בורא עצי בשמים, דדברא - בורא עשבי בשמים.	רב משרשיא:											◆
הני סיגלי מברכין עלייהו בורא עשבי בשמים.	רב ששת:											◆
האי מאן דמורת באתרוגא או בחבושא אומר ברוך שנתן ריח טוב בפירות.	מר זוטרא:											◆
האי מאן דנפיק ביומי ניסן וחזי אילני דקא מלבלבי, אומר: ברוך שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות להתנאות בהן בני אדם.	רב יהודה:											◆
מנין שמברכין על הריח - שנאמר: (תהלים ק"ג) כל הנשמה תהלל יה, איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו ואין הגוף נהנה ממנו - הוי אומר זה הריח.	רב זוטרא בר טוביה אמר רב:											◆
עתידים בחורי ישראל שיתנו ריח טוב כלבנון, שנאמר: (הושע י"ד) ילכו יונקותיו והיו כזית הודו וריח לו כלבנון.	ואמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב:											◆
מאי דכתיב: (קהלת ג') את הכל עשה יפה בעתו מלמד, שכל אחד ואחד יפה לו הקדוש ברוך הוא אומנתו בפניו.	ואמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב:											◆
היינו דאמרי אינשי: תלה ליה קורא לדבר אחר - ואיהו ידיה עביד.	רב פפא:											■
אבוקה כשנים, וירח כשלשה.	ואמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב:											◆
אבוקה כשנים בהדי דידיה, או דילמא אבוקה כשנים לבר מדידיה?												^
וירח כשלשה.	תא שמע:											!
אי אמרת בשלמא בהדי דידיה - שפיר, אלא אי אמרת לבר מדידיה - ארבעה למה לי?												!
לאחד - נראה ומזיק, לשנים - נראה ואינו מזיק, לשלשה - אינו נראה כל עיקר	והאמר מר:											!
אלא לאו שמע מינה אבוקה כשנים בהדי דידיה, שמע מינה.												!
נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים. מגלן - מתמר, שנאמר: (בראשית ל"ח) היא מוצאת וגו'.	ואמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב, ואמרי לה אמר רב חנא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא, ואמרי לה אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי:											◆
הביאו לפניו שמן והדס, בית שמאי אומרים: מברך על השמן ואחר כך מברך על ההדס	תנו רבנן: [בית שמאי]											◆
מברך על ההדס ואחר כך מברך על השמן.	בית הלל:											◆
אני אכריע. שמן - זכינו לריחו וזכינו לסיכתו, הדס - לריחו זכינו, לסיכתו לא זכינו.	רבן גמליאל:											◆

disputants- חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום והזרה- central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה- story	מימרא- statement ⚡ קושיא- challenge ^ שאלה- question ! תירוץ- answer ראיה- proof
מקרא- key:	

ברכות- כיצד מברכין		Talmud Navigator										
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
הלכה כדברי המכריע.	רבי יוחנן:											◇
רב פפא איקלע לבי רב הונא בריה דרב איקא, אייתו לקמייהו שמן והדס, שקל רב פפא בריך אהדס ברישא והדר בריך אשמן.	[רב פפא]											◇
לא סבר לה מר הלכה כדברי המכריע?	אמר ליה: [רב הונא בריה דרב איקא]											◇
הלכה כבית הלל.	אמר ליה [רב פפא], הכי אמר רבא:											◇
הביאו לפנייהם שמן ויין, בית שמאי אומרים: אווחו השמן בימינו ואת היין בשמאלו, מברך על השמן וחוזר ומברך על היין	תנו רבנן: [בית שמאי]											◇
אווחו את היין בימינו ואת השמן בשמאלו, מברך על היין וחוזר ומברך על השמן. וטחו בראש השמש, ואם שמש תלמיד חכם הוא - טחו בכותל, מפני שגנאי לתלמיד חכם לצאת לשוק כשהוא מבושם, ששה דברים גנאי לו לתלמיד חכם: אל יצא כשהוא מבושם לשוק, ואל יצא יחידי בלילה, ואל יצא במנעלים המטולאים, ואל יספר עם אשה בשוק, ואל יסב בחבורה של עמי הארץ, ואל יכנס באחרונה לבית המדרש	בית הלל:											◇
תנו רבנן:	תנו רבנן:											◇
אף לא יפסיע פסיעה גסה, ואל יהלך בקומה זקופה.	ויש אומרים:											◇
אל יצא כשהוא מבושם לשוק												◇
במקום שחשודים על משכב זכור.	רבי אבא בריה דרבי חייא בר אבא אמר רבי											◇
לא אמרן אלא בבגדו, אבל בגופו - זיעה מעברא ליה.	רב ששת:											◇
ושערו כבגדו דמי	רב פפא:											◇
כגופו דמי.	ואמרי לה:											◇
ואל יצא יחידי בלילה												◇
משום חשדא, ולא אמרן אלא דלא קביע ליה עידנא, אבל קביע ליה עידנא - מידע ידיע דלעידניה קא אזיל. ואל יצא במנעלים המטולאים												◇
מסייע ליה לרבי חייא בר אבא												◇
גנאי הוא לתלמיד חכם שיצא במנעלים המטולאים.	דאמר רבי חייא בר אבא:											◇
איני?												◇
והא רבי חייא בר אבא נפיק												◇
בטלאי על גבי טלאי.	מר זוטרא בריה דרב נחמן:											◇
ולא אמרן אלא בפנתא, אבל בגילדא - לית לן בה												◇
ובפנתא לא אמרן אלא באורחא אבל בביתא - לית לן בה												◇
ולא אמרן אלא בימות החמה, אבל בימות הגשמים - לית לן בה.												◇
ואל יספר עם אשה בשוק												◇
ואפילו היא אשתו.	רב חסדא:											◇
אפילו היא אשתו, ואפילו היא בתו, ואפילו היא אחותו - לפי שאין הכל בקיאות בקרובותיו.	תניא נמי הכי:											◇
ואל יסב בחבורה של עמי הארץ												◇
מאי טעמא?												◇
דילמא אתי לאמשוכי בתרייהו.												◇

disputants-חולקים-♦ ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה- story	statement-מימרא-■ ; קושיא- challenge ^ שאלה- question ! תירוץ- answer ■ ראייה- proof
מקרא-key:	

ברכות-כיצד מברכין		Talmud Navigator														
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ				
ואל יכנס אחרונה לבית המדרש												■	◇	<	מגן	
משום דקרו ליה פושע.												■	◇		מגן	
אף לא יפסיע פסיעה גסה	ויש אומרים:												◇		מגן	
פסיעה גסה נוטלת אחד מחמש מאות ממאור עיניו של אדם.	דאמר מר:												◇		מגן	
מאי תקנתיה?												^			מגן	
להדריה בקדושא דבי שמי.												!	◇		מגן	
ואל יהלך בקומה זקופה													■	◇	<	מגן
המהלך בקומה זקופה אפילו ארבע אמות, כאילו דוחק רגלי שכינה, דכתיב: (ישעיהו ו') מלא כל הארץ כבוד.	דאמר מר:												■	◇	מגן	